

dog at burde gjøre opmærksom paa, at der fordrøs noget Mere i en Skole; at det at komme ind i en Skole, er det Samme som at komme ind paa en Kendebane, paa en Vane, hvor der skal løbes, og hvor Enhver, af hvad Alder og Alder han end er, ikke maa være bange for, naar han vil gjøre Fremstribt, da at begynde i Tide med at løbe; det at komme i en Skole, er at komme ind paa en Vane, hvor de Smaa kunne være med, ja hvor de Smaa kunne overgaae de Store, og hvor Børn i en tidlig Alder kunne gjøre langt større Fremstribt, end man seer, at de senere kunne gjøre i en modnere Alder. Det var at ønske, at alle de Mange, der slæbe sig langsomt frem ad Underviisningens lange Vej, tidligere kunde naae Maalet, og at Skoletiden kunde aflortes; men man skal aflorte den fra den rette Side. Man skal ikke begynde med at sende sine Børn lidt senere til Skolen, end man nu gjør, men man skal begynde med at sende dem til Skolen saa tidligt som muligt, og med strax for Alvor at lade dem tage fat, thi saa kan man senere aflorte Skoletiden for dem, naar deres legemlige Kræfter ere saaledes udviklede, at Forældrene kunne have Gavn af og gjøre Fordring paa at benytte dem. Det vilde ikke være til Glæde, om det kunde bringes dertil, at Børnene lærte Alt, hvad de skulle lære, indtil deres tolvte Aar. Forældrene have jo nu Lov til at kunne faae Børnene udfreyne af Skolen allerede i det 13de Aar. Men skulle Børnene naae Maalet itide, da maae de ogsaa begynde itide, og da maae Forældrene ikke frygte for, at deres Børn skulle lide Glæde derved, at de fra først af tages ret brødt i Skole, naar det forøvrigt stæer af Skolelærere, der forstaae at omgaaes Børnene paa en saadan Maade, at Forældrene selv kunne være tilfredse dermed. — Pugestoler ere kun en Nødhjælp og ikke mere; man tager imod dem, naar man kan ikke faae andre. Jeg har ingeninde erklæret mig imod Forlængelsen af Tilladelseerne til at holde Pugestoler, naar jeg blev spurgt derom, men jeg har kun samstemmet deri, fordi det forekom mig, at det var Synb, naar der i en Commune var omtrent 100 skolepligtige Børn, da strax at gjøre det til Pligt for den at ansætte en ny Lærer. Pugestoler ere allsaa,

som sagt, blot en Nødhjælp, og som saadanne kunne de bruges til rette Tid og paa rette Sted, men man maa ikke forlange dem oprette uden der, hvor der er virkelig Nød paafærde.

Forchhammer: Jeg anseer det for mindre heldigt, at der om den samme Gjenstand skal foreligge til Afstemning to Endringsforslag, der ligge hinanden saa overordentlig nær, som det andet af mig stillede Endringsforslag og det, der er stillet af den ærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kreds (Madvig). Jeg havde haabet fra den ærede Underviisningsminister at faae en Udtalelse idetmindste om, hvilket Endringsforslag han nødigst vilde have; men da jeg ikke har kunnet faae et saadant Udbytte af hvad der er blevet udtalt, og uagtet jeg maa troe, at mit Forslag i flere Henseender har Fortrinnet, forsaavidt det holder Lærerne og Lærerinde aldeles skarpt ude fra hinanden, og gjør en ubehagelig Concurrence umulig, og tillige, efter hvad jeg kan see, giver en ikke ubetydelig større Udsigt til Rettelse for Communerne, hvis Udgifter til Skolevæsenet ganske vist ere overordentlig høie, end det andet af mig omtalte Forslag, skal jeg dog, af Hensyn til de forskjellige Udtalelser, der ere faldne, tage mit andet Endringsforslag tilbage, idet jeg skal henstille til det høie Thing at stemme for det Endringsforslag, der er stillet af den ærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kreds.

Formanden: Det Endringsforslag, der under Nr. 2 er stillet af den 4de Landssthingsmand for 7de Kreds (Forchhammer) til § 4, er saaledes taget tilbage. Jeg maa spørge, om Noget optager det. (Ophold.) Da Ingen optager det, er det bortfaldet.

Andersen: Jeg er fuldkommen enig i det, der sidst blev fremsført af den høierverdige Taler fra Faltier (Bindeshøll). Han lagde særdeles Vægt paa, at Børn tidligt bleve sendte i Skole, for at de saameget desto hurtigere kunde blive oplyste og uddannede saaledes, at de kunde blive Forældrene til Hjælp ved deres daglige Vækketiggelse; men jeg troer netop, at denne Udtalelse fra det høierverdige